

Debreceni Egyetem Zeneművészeti Doktori Iskola

MAB-kód: D266

Az akkreditációs létesítési eljárásban közreműködő látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2026. június 19-i ülésén hozott 2026/6/XII sz. határozat
melléklete*

Tartalomjegyzék

Feladatmeghatározás	3
Látogató Bizottság	3
I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	4
I.1. Főbb erősségek.....	5
I.2. Fejlesztendő területek	5
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	7
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe.....	7
II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége	7
II.3. Az ESG-standardok szerinti értékelés	10
ESG 1.1 és 1.10 Minőségbiztosítási politika és rendszeres külső minőségbiztosítás.....	10
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	11
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	12
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	13
ESG 1.5 Oktatók	14
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	15
ESG 1.7 Információkezelés.....	17
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	17
IV. Mellékletek	19
IV.1 Szójegyzék	19
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje.....	19
IV.3 Eljárási ütemezés	20
IV.4 Az értékelést támogató dokumentumok	21

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 70. § (1) bekezdése alapján a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (a továbbiakban: MAB) a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének és a felsőoktatási intézmény belső minőségbiztosítási rendszere működésének külső értékelésére létrehozott, független országos szakértői testület, amely e törvényben szabályozott módon szakértőként közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban.

Feladatmeghatározás

A felsőoktatási intézmény a MAB-ot szakértőnek kérte fel a Debreceni Egyetemen létesítendő Zeneművészeti Doktori Iskola (D266) ügyében.

A MAB az Nftv. 71/B. § d) pontja és a Kormányrendelet 6. § (3) bekezdése alapján új doktori iskolák létesítése esetén, a felsőoktatási intézmény felkérésére szakértői véleményt készít.

Az értékelés alapja az ESG, célja a létesítendő doktori iskola fejlesztéséhez történő szakmai segítségnyújtás. Az akkreditációs eljárás Útmutatója (eljárásrend és önértékelési eszköz) elérhető a MAB honlapján (www.mab.hu).

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint tervezi és fogja folytatni tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli majd a standardoknak való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában (PDCA-ciklus).

Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB felelős Kollégiuma nevezte ki 2025. december 5-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Bodnár Gábor egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tagok:

Dióssi Katalin egyetemi adjunktus, minőségbiztosítási szakértő, Soproni Egyetem
Szíves Márton Gábor doktorandusz, Pécsi Tudományegyetem, a DOSZ delegáltja
Vas Bence egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Az eljárás koordinátora: Dányi Beatrix MAB-referens

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) megállapítja, hogy az ESG standardjai értelmében a Debreceni Egyetemen létesítendő Zeneművészeti Doktori Iskola (D266, a továbbiakban DI):

minőségbiztosítási rendszere (terv szinten)	<ul style="list-style-type: none">- egységes szerkezetű, az egész DI-re kiterjed- a DI folyamatainak többségére kiterjed- nem egységes szerkezetű, a DI egészére nem terjed ki
minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai (terv szinten)	<ul style="list-style-type: none">- tervezettek- részben tervezettek- nem tervezettek
tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai (terv szinten)	<ul style="list-style-type: none">- rendszerek- változó gyakoriságúak- esetiek
a vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok közötti kapcsolat (terv szinten)	<ul style="list-style-type: none">- erős- kimutatható- gyenge
az oktatás-kutatás menedzsmentje	<ul style="list-style-type: none">- megfelelő- részben megfelelő- nem megfelelő
az oktatás-kutatás iránya a DI stratégiájához	<ul style="list-style-type: none">- illeszkedik- részben illeszkedik- nem illeszkedik
a támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra az oktatási és kutatási tevékenységhez	<ul style="list-style-type: none">- kiváló háttérrel biztosít- megfelelő háttérrel biztosít- elégséges háttérrel biztosít- nem biztosít elégséges háttérrel

A Bizottság akkreditációs javaslata – figyelemmel a *Fejlesztendő területek* c. fejezetben foglaltakra: a *Zeneművészeti Doktori Iskola létesítése támogatható és a doktori iskola 3 évre akkreditálható.*

Megállapítást nyert ugyanakkor, hogy a **törzstagjelöltek közül egy fő egyetemi tanár tudományos, művészeti tevékenysége nem megfelelő.** Az érintett személy nélkül is teljesül a doktori iskola minimális létesítési létszámkövetelménye; ugyanakkor **további törzstagi felmentés hiányában ebben az esetben nem biztosítható az egyetemi tanári többség kritériumának teljesülése.** A megfelelő teljesítményt nyújtó törzstagok összetétele: 8 fő, ebből 1 fő professor emeritus, 4 fő egyetemi tanár, 3 fő egyetemi docens, ami nem biztosítja az egyetemi tanárok többségét. A Bizottság javasolja a törzstagjelöltek között az egyetemi tanárok többségbe kerülését, akár további 1 fős létszámcsökkentés útján.

A Kormányrendeleti követelménynek való meg nem felelés okán a *Zeneművészeti Doktori Iskola létesítése és akkreditációja nem támogatható.*

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- Már a DI indulásánál támaszkodnak az intézményen kívüli érintettek (vendégoktatók, külső szakértők) és a graduális oktatásban résztvevők (tanárok, hallgatók) véleményére. Átgondolt és részletes véleményfelmérési rendszerük – a tervek szerint – több szintű lesz, mely longitudinális méréssel biztosítja a hallgatói vélemények érvényesülését az iskola működésében.
- Fejlesztik hazai és nemzetközi intézmények közti kapcsolataikat, kooperációjukat, támaszkodnak erre a DI szintjén is.

I.2. Fejlesztendő területek

Az alábbi ESG-standardok tekintetében a Bizottság fejlesztendő területeket, hiányosságokat állapított meg.

ESG 1.1 és 1.10 A minőségbiztosítási politika és rendszeres külső minőségbiztosítás területén:

- A minőségbiztosítási folyamatok doktori iskola szintű, operatív lebontása (konkrét felelősök, indikátorok és visszacsatolási mechanizmusok meghatározása) további pontosítást igényel.
- A PDCA-ciklus teljes körű, dokumentált alkalmazásának erősítése indokolt, különös tekintettel a visszacsatolási és beavatkozási szakaszokra, amint a doktori iskola megkezdte működését.
- Szükséges a művészeti képzéshez kapcsolódó külső szakmai visszacsatolások (pl. versenyeredmények, szakmai szereplések, művészeti recepció stb.) strukturáltabb integrálása a minőségbiztosítási rendszerbe.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és figyelemmel kísérése területén:

- Fokozott figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a témahirdetések ne közelítsenek az inkább elméleti irányultságú PhD-képzés irányába – ennek érdekében szükséges a témahirdetések rendszeres szakmai felülvizsgálatának és kontrollmechanizmusának kialakítása. Egyértelműen tisztázni kell a zeneelmélet helyzetét az előadó-művészetre fókuszáló képzési program lehetőségein belül.
- Fontos a témakiírások részletesebb kidolgozása annak érdekében, hogy elkerülhető legyen kutatási fókusz historizálás felé történő elmozdulása.

ESG 1.3 A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés területén:

- Szükséges felmérni a nemzetközi fejlődő kutatási irányokat (artistic research lehetőségei és interdiszciplináris irányai), s aszerint fejleszteni az oktatási stratégiát. Diverz előadó-művészeti kutatási módszerek integrálása vagy importálása a művészeti kutatások területén egyaránt többletlehetőséget mutathat a jelentkezők számára és a kutatási eredmények megjelenítésében.
- Indokolt a témavezetők és témavezetettek közös munkáján alapuló eredmények szorgalmazása, a közös munka kereteinek kidolgozása mellett.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése területén:

- Szabályzati szinten egyértelművé kell tenni az egyéni témákkal jelentkezés, valamint a külső témavezetők bevonásának feltételeit.
- Az ESG 1.4 fejezetben jelzett szabályozási anomáliák javítása és hiányosságok pótlása szükséges (felvételi, egyéni felkészülés, komplex vizsga, habilitáció stb.).

ESG 1.5 Az oktatói, témavezetői feltételek biztosítása területén:

- Egyetemi szinten fejlesztendő: a tudományos publikációk kritériumait és típusait a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzata (6. sz. melléklet: A tudományos publikációk köre) tartalmazza. Ennek kiegészítése szükséges a művészeti tudományterület sajátos követelményeivel.
- Egyértelműen rögzíteni szükséges a törzstagok / témakiírók / oktatók / programvezetők megválasztási eljárásának szabályzatát, valamint a felülvizsgálati és felügyeleti gyakoriság módszereit.
- A doktori kurzusok oktatói esetében nem definiált részletesen a Minőségbiztosítási Terv szerint elvárt kiemelkedő tudás és művészi képesség, ezért a standard szerint előírt méltányos, világos és átlátható kiválasztási és monitorozási folyamat nem biztosított teljeskörűen.
- A témakiírókkal kapcsolatban olvasható egyértelmű, mérhető követelmény a Minőségbiztosítási Terv 5.7. fejezetében, de ez a törzstagok esetében csak áttételesen értelmezhető. Ennek egyértelmű tisztázása összekapcsolódik a DE Doktori Szabályzat 6. sz. mellékletének kiegészítésével.
- Egy törzstag jelenleg nem felel meg a DI tudományága szempontjából releváns és folyamatos, magas szintű tudományos és/vagy művészeti tevékenység kormányrendeleti elvárásának (indokolás ld. II.2. fejezet). A törzstagok összetételének felülvizsgálata szükséges.

ESG 1.6 A tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások területén:

- Intézményen belüli egyeztetést igényel: a DI működését indokolt az Innovációs Ökoszisztéma Központ szolgáltatásaival is támogatni, annak lehetőségeit konkretizálni.
- A hallgatói létszám szabályozását humán- és infrastrukturális erőforrások tekintetében is szükséges átgondolni.
- Nagyobb figyelmet és kidolgozott stratégiát igényel az előadó-művészeti képzés infrastrukturális támogatása (termek, hangszerek, koncerttermek és stúdiók).

ESG 1.7 Az információkezelés területén:

- Az információk integrált kezelése és rendszerszintű elemzése további fejlesztést igényel annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló adatok a döntéshozatalt közvetlenül támogassák.
- A különböző adatforrások (pl. hallgatói előrehaladás, művészeti teljesítmények) összekapcsolása és egységes kezelése indokolt.
- A művészeti teljesítmények értékelésére szolgáló indikátorok egységesítése és összehasonlíthatóságának erősítése indokolt.

II. Látogatóbizottsági értékelés

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem mellett a Debreceni Egyetem – mint az említettekől, szaktávolság szempontjából, távol eső intézmény – zeneművészeti doktori képzés indítását tervezi.

A létesítendő iskola a művészetek tudományterületén, ezen belül zeneművészet tudományágban kíván működni, DLA-fokozat kiadásával. Alapítói célként jelölik meg olyan szellemi műhely létrehozását, ami alappillére lesz a zeneművészet hazai és nemzetközi kutatási, művészeti irányainak. A képzési és kutatási tevékenység profilja értelemszerűen e célnak felel meg.

A DE Zeneművészeti Karán mind zenei előadó-művészet, mind zeneszerzés-zeneelmélet terén működnek olyan mesterképzési szakok, amelyekre a doktori képzés megfelelően épülhet (kiemelten: klasszikus hangszerművész, régi-zene hangszerművész, klasszikus énekművész, karmester, kóruskarnagy, egyházzene-művész, zeneszerző, muzikológus, zeneteoretikus – ezek közül néhány tanári szakként is létezik).

A Debreceni Egyetem doktori képzései kiterjedt hálózatot alkotnak, agrár-, orvos-, bölcsész-, társadalom-, illetve természet- és műszaki tudományokban. A képzési struktúrát most újabb területtel kívánják bővíteni, amely, szándékaik szerint, a doktori iskolák eddigi, jól funkcionáló szervezeti és működési rendjébe zökkenőmentesen illeszkedhet. Így a Zeneművészeti Doktori Iskola Doktori Tanácsának elnöke, tisztsége alapján, az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT) tagja, valamint művészetek területén a tudományterületi doktori tanács jogkörét a Zeneművészeti Doktori Iskolai Tanácsa gyakorolja. Az intézményvezetés nyilatkozata szerint az iskolák az egyetemi célok és indikátorok mellé megfogalmazzák szakterületi céljaikat, s ezt az EDHT ellenőrzi.

A létesítési pályázatban a Zeneművészeti Doktori Iskola törzstagjainak tervezett létszáma 9 – ebből a benyújtott terv szerint 5 fő egyetemi tanár, 3 fő egyetemi docens, illetve 1 fő professor emeritus.

II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki „a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálható” és c) pontja értelmében, hogy „művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja”.

Az **ESG 1.5 standard** rögzíti, hogy a felsőoktatási intézmények elsődleges felelősséget viselnek oktatóik és így törzstagjaik minőségéért is. Elvárás, hogy rögzítettek legyenek a kompetenciák, tudományos teljesítményre vonatkozó követelmények (a méltányos, világos és átlátható kiválasztási és monitorozási folyamatok megfelelő működtetéséhez). Az intézménynek/doktori iskolának

rendelkeznie kell erre vonatkozó követelményrendszerrel és folyamatokkal (minimum szabályzati szinten).

A létesítendő Zeneművészeti Doktori Iskola tervezett tőrzstagjai:

Szabó István egyetemi tanár;

Lakatos Péter István egyetemi docens;

Bátori Éva egyetemi docens;

Duffek Mihály professor emeritus;

Nagy Csaba Zoltán egyetemi tanár;

Németh Norbert egyetemi tanár;

Scholz Anna Sarolta egyetemi docens;

Váradí Judit egyetemi tanár;

Zombola Péter egyetemi tanár.

Nem megfelelő teljesítményt nyújtó tőrzstagjelölt: Németh Norbert egyetemi tanár, diplomáját általános orvosdoktori területen szerezte Debrecenben 2000-ben, majd 2013-ban okleveles közgazdász (MBA), 2015-ben pedig okleveles egészségügyi menedzser végzettséget szerzett. Doktori fokozatát 2004-ben orvos- és egészségtudományokból szerezte, művészeti alapképzettséggel vagy mesterszintű végzettséggel nem rendelkezik. A tőrzstagjelölt zeneszerzői felkészültségét részben magánúton, részben felsőoktatási órák látogatásával (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Konzervatóriuma) szerzett ismeretek, valamint alkotói gyakorlat alapozta meg Kováts Zoltán karmester és Madarász Iván Kossuth-díjas és Erkel Ferenc-díjas zeneszerző irányítása mellett. A Bizottság álláspontja szerint az előadó-művészetben a színpadi gyakorlat jelentősége vitathatatlan, ugyanakkor a doktori képzés minőségének biztosítása érdekében a szakma által elfogadott ismeretek formális elsajátítása, valamint az ezeket igazoló végzettségek különös jelentőséggel bírnak – különösen a témavezetői tevékenység szakszerűségének megítélésekor. Kiemelten a zeneszerzői specializáció esetében nem hagyható figyelmen kívül, hogy a témavezetőnek nem csupán saját alkotói eljárásait kell képviselnie, hanem mások zeneszerzői gondolkodását is irányítania kell; ehhez a zeneszerzői módszertan és zenetörténeti eszköztár széles körű, rendszerezett ismerete szükséges. A tőrzstagi szerephez annak is igazolhatónak kell lennie, hogy ez a tudásanyag kiterjedtségében, kontrolláltságában és mélységében egyenértékű a doktori képzést is megalapozó zeneművészeti képzési folyamattal. Másképpen fogalmazva: valaki lehet eredeti hangú zeneszerző korlátozottabb formális képzési háttérrel is, de ez önmagában nem igazolja, hogy ismereteinek kiterjedtsége és rendszere elegendő a zeneművészeti doktori iskolai tőrzstagi szerep betöltéséhez.

A Bizottság az érintett tőrzstaggal kapcsolatban kiegészítő tájékoztatás kért az intézménytől a tőrzstagsági megfelelés, relevancia, művészeti tevékenység témákban. A Bizottság nem vitatja, hogy a jelölt munkásságában jelen vannak több műfajra kiterjedő zeneművészeti alkotások, koncertmegjelenések, hazai és külföldi elhangzások, valamint pozitív szakmai vélemények és elismerések. A tőrzstag MTMT-profilja sebészeti kutatásokat jelöl, az itt nyilvántartott művészeti tételek száma 66, ezen belül az alkotások száma 37. Témakiírásához kapcsolódóan (pl. A vér és a vérkeringés szimbolikája és a zenei ábrázolás lehetőségei) impakt faktoros szaklapban megjelent közleménye van (2009). A művészeti tevékenysége döntően korábbi alkotásokra épül: több mű 1994–2013 közötti, szerepel egy 2018-as ünnepi nyitány, 2020-as revíziók, és a felsorolásban friss, önálló új műként a 2025-ben elkészült opera jelenik meg (ennek bemutatójáról elkezdődtek az egyeztetések). A nyilvántartott alkotások jelentős része nem bizonyítottan szólalt meg hangversenyen; a bemutatói helyszínek jelentős hányada debreceni vagy egyetemi kötődésű, a budapesti és külföldi előfordulások

száma korlátozott. A zenei alkotóművészetben ugyanakkor lényeges szempont, hogy a művek független kezdeményezésre, ismert és elismert előadók tolmácsolásában, többféle szakmai kontextusban is megszólaljanak. A rendelkezésre álló adatok alapján ennek szakmai igazoltsága nem állapítható meg.

Zeneművészeti diploma, valamint doktori/habilitációs fokozat hiányában a különféle elismerések, pozitív tartalmú kritikák, a graduális képzésen túli ismeretek megszerzéséről szóló említések csak „szabad szavas” elmondásban kerülhettek a beadványba (diploma-mesterműként vagy DLA-fokozatot szerző jelölt műveként a minősítést végző szakemberek hivatalos bírálati a különféle méltatásoknál jóval részletesebbek, szakmailag megalapozottabbak). A benyújtott szakmai vélemények között szerepel korábbi tanár, a jelölt műveit vezénylő karmester, valamint olyan oktatótársak álláspontja is, akik a tervezett doktori iskola leendő törzstagjai. Ezek a vélemények értékelhetők, de a Bizottság megítélése szerint nem azonos súlyúak a sokféle, mérvadó hazai és külföldi szakmai fórumon megjelenő, részletes és objektív szakmai kritikákkal. A Bizottság álláspontja szerint a benyújtott kiegészítő tájékoztatásban bemutatott zeneszerzői és alkotói tevékenység – annak elismerése mellett – nem bír olyan szakmai súllyal, amely a törzstagi szerepkörhöz kapcsolódó minőségbiztosítási, profilmeghatározó és témavezetői felelősséget megalapozná.

A megadott témák (betegségábrázolások zeneművekben, illetve a vér és vérkeringés szimbolikája és zenei ábrázolása) igen speciális, erősen elméleti irányba mutató kutatási témák. A szakszerűség legfeljebb az orvosi és zenei témák szűk metszetében igazolható, amely adott esetben külső témavezetői közreműködéssel is kezelhető.

Az eljárás során áttekintett információk alapján a Bizottság nem támogatja Németh Norbert törzstagságát: a törzstagsági megfelelés megítélésekor nem elegendő a művészeti tevékenység vagy az alkotói eredmények pusztá meglétének igazolása; azoknak az adott művészeti terület szakmai követelmény- és teljesítményrendszeréhez, valamint a doktori képzés minőségbiztosítási elvárásaihoz való viszonyát is egyértelműen alá kell támasztani. A dokumentáció több művészeti eredményt és szakmai elismerést bemutat, ezek relevanciája, minőségi súlya és a doktori iskola profiljához való kapcsolódása azonban elsősorban leíró ismertetésekkel és szakmai véleményekkel kerül alátámasztásra. Javasolt, hogy az érintett törzstagjelölt első körben témakiíróként kapcsolódjon be a DI munkájába. Ez a forma lehetőséget biztosít a művészeti doktori képzésbe való fokozatos bekapcsolódásra, a releváns tapasztalatok megszerzésére, valamint az intézményi/doktori iskolai szabályozásában rögzített, a művészetek tudományterülethez kötődő tudományos/művészeti teljesítmények teljesítésére. E feltételek teljesülését követően a törzstagi bevonás kérdése a Bizottság álláspontja szerint érdemben újra megvizsgálható.

A Bizottság megítélése szerint a szakirányú diploma, illetve végzettség hiánya nem hagyható figyelmen kívül, bár a vonatkozó jogszabály ezt kifejezetten nem nevesíti követelményként. A végzettség hiánya szakmailag nehezen értelmezhető helyzetet eredményez. Különösen visszás, ha olyan személy kerül törzstagként felkérésre, aki az adott tudományterületen és -ágban nem rendelkezik megfelelő végzettséggel, mivel ez – akaratlanul is – a többi törzstag szakmai teljesítményének és eddigi munkájának megítélésére vethet kedvezőtlen fényt. Minőségbiztosítási kockázatot jelentene, ha egy törzstag kizárólag gyakorlati teljesítménye és az általános jogszabályi minimumfeltételek formális alkalmazása alapján válhatna egyenrangúvá azokkal, akik az adott szakma képzési, minősítési és teljesítményrendszerét végigjárták. A törzstagság a DI működésének egyik kulcseleme, amely kiemelt szakmai felelősséggel és minőségi garanciával járó szerepkör. A törzstagok személye meghatározó a

DI tudományos/művészeti profiljának, kutatási irányainak, valamint szakmai presztízsének alakításában.

Emellett a törzstag előképzettségének hiánya a doktoranduszok szempontjából kihat tehetséggondozásukra, kutatómunkájuk segítésére: adott kutatási területen rendkívül fontos a témavezető (de akár óraadó oktató) esetében a releváns szakmai tekintély. E pozíció a leendő doktoranduszok szakmai kutatói tevékenységét hivatott segíteni, amelynek betöltéséhez szükséges a témavezető szakmai jártassága a művészeti kutatás, művészeti munka és művészeti oktatás területén. Mindez a leendő DI munkájának kifogásolhatatlan működése okán szintén elengedhetetlen – ez biztosíthatja ugyanis a tanulmányok, a hallgatói előmenetel és a jövő doktoranduszainak, tehát a felsőoktatási intézmény jövőbeli oktatóinak minőségét.

Az érintett személy nélkül is teljesül a DI minimális létesítési létszámkövetelménye; ugyanakkor további törzstagi felmentés hiányában ebben az esetben nem biztosítható az egyetemi tanári többség kritériumának teljesülése. A megfelelő teljesítmény nyújtó törzstagok összetétele: 8 fő, ebből 1 fő professor emeritus, 4 fő egyetemi tanár, 3 fő egyetemi docens. A Bizottság erre tekintettel indokoltnak tartja a törzstagok létszámának újragondolását (lásd az I. fejezetben rögzített javaslatot).

II.3. Az ESG–standardok szerinti értékelés

Az egyes ESG–standardokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a DI-re bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

ESG 1.1 és 1.10 Minőségbiztosítási politika és rendszeres külső minőségbiztosítás

Standardok: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósítsák meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.

A ZMDI minőségbiztosítási rendszere az egyetemi szintű minőségirányítási keretekhez illeszkedik, amelyeket az EDHT felügyel. A létesítési dokumentáció alapján a ZMDI működését a Debreceni Egyetem Minőségbiztosítási Kézikönyve, valamint a doktori képzésre vonatkozó szabályzatok határozzák meg, amelyek az ESG standardokra épülnek.

A kialakított minőségbiztosítási rendszer a teljes doktori életciklust lefedi, beleértve a felvételt, a képzést, a művészeti és kutatói tevékenységet, valamint a fokozatszerzést. A doktoranduszok előrehaladásának értékelése több szinten valósul majd meg: a témavezetői értékelések mellett a ZMDI Tanácsa hivatott rendszeresen elemzi a beszámolókat és javaslatokat fogalmaz meg a továbbiakra vonatkozóan.

A DLA-képzés sajátosságai a minőségbiztosítási rendszerben is megjelennek. A hallgatói teljesítmény értékelése nem kizárólag publikációkhoz kötődik, hanem elsősorban folyamatos művészeti tevékenységen alapul (koncertek, előadások, alkotói munka), amely kreditalapú rendszerben kerül elismerésre.

A minőségbiztosítási folyamatok tervezési szinten részletesen kidolgozottak, ugyanakkor működésük több elemében az intézményi szintű szabályozásra épülnek. A PDCA-elv megjelenik a

dokumentumokban, de annak doktori iskola szintű, következetes és dokumentált alkalmazása – különösen a visszacsatolás és intézkedések szintjén – további erősítést igényel.

A külső minőségbiztosítás elsősorban az akkreditációs folyamatokhoz és az intézményi keretekhez kapcsolódik. A művészeti képzés sajátos külső visszacsatolási formái (pl. szakmai szereplések, versenyek, művészeti recepció) jelenleg kevésbé jelennek meg formalizált minőségbiztosítási elemként.

Összességében a minőségbiztosítási rendszer megfelelő intézményi alapokra épül, ugyanakkor a doktori iskola szintjén a működés részletesebb kidolgozása és dokumentálása indokolt.

Az ESG 1.1 standardhoz kapcsolódóan megjegyzendő, hogy a doktori iskola minőségbiztosítási rendszere ugyan deklaráltan törekszik a belső érintettek bevonására, azonban a DI Működési Szabályzata alapján a doktorandusz képviselő a DI Tanácsában kizárólag tanácskozási joggal valószínűleg. Ez a megoldás nem ellentétes a hatályos jogszabályi keretekkel, ugyanakkor azt jelzi, hogy a doktoranduszok bevonása a döntéshozatali folyamatokba korlátozott mértékben érvényesül. Tekintettel arra, hogy a doktoranduszok a doktori képzésben komplex szerepet töltenek be – hallgatóként, kutatóként és a képzési-kutatási folyamat aktív résztvevőjeként –, indokolt lehet a részvételük formáinak felülvizsgálata. A Bizottság megfontolásra javasolja annak áttekintését, hogy a doktorandusz képviselő erősítése – adott esetben a döntéshozatalban való közvetlenebb részvétel biztosítása révén – miként járulhat hozzá a minőségbiztosítási rendszer stakeholder-alapú működésének erősítéséhez és az ESG-elvárások teljesebb körű érvényesüléséhez.

Ajánlások (opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)

- A művészeti teljesítmények értékelési szempontjainak további konkretizálása.
- A külső szakmai visszacsatolások strukturáltabb beépítése a minőségbiztosítási rendszerbe.
- A minőségbiztosítási folyamatok operatív szintű részletezése (felelősök, indikátorok, visszacsatolás).

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Standardok: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képesítés legyen világosan meghatározott és közzétett, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

Mind a Debreceni Egyetem, mind a létesítendő ZMDI rendelkezik képzési programok kialakítására és jóváhagyására kialakított elképzelésekkel, áttekinthető folyamatokkal (a Bizottság, értelemszerűen, utóbbi egység működését vizsgálta részletesen). Ugyanakkor a tervezett programok folyamatos figyelemmel kísérése szempontjából a panelbeszélgetések során többször volt tapasztalható, hogy az

elképzelések néha csak szándékok szintjén léteznek, konkrét kivitelezésük nem követhető nyomon teljes biztonsággal.

E tendenciára elsősorban a tájékoztató jellegű közlések alapján lehetett következtetni. Mindez általánosságban véve igaz lehet, de nem tekinthető világosan meghatározott és kommunikált célkitűzésnek. Nem biztosítja egyértelműen a programok fejlesztését, s nem eredményezhet olyan környezetet sem, amelyben a résztvevők a folyamatokat megnyugtató módon figyelemmel kísérhetik, továbbá időközönként áttekinthetik a folyamatos fejlesztésérdekében.

Fentiekkel összefüggésben kiemelendő – noha a megállapítás nem elsősorban ennél a pontnál releváns, de a két téma erős átfedést mutat –, hogy a jelenlegi, s főleg a jövőbeli hallgatói igényeknek való megfelelés folyamata sem előre megtervezett.

A törekvés megjelenik, azonban a megvalósítás nem minden esetben kellően alátámasztott – így a hallgatói teljesítmény egységes mérése és értékelésére sincsenek egyértelmű, jól kivitelezhető eljárások. Ide kapcsolható az interjúk alapján a keresztfélèves felvétellel vagy az Innovációs Központ ZMDI-nek is nyitott szolgáltatásaival kapcsolatos bizonytalanság.

A bizonytalanság tehát némely esetben kétségessé teheti a célok megvalósítását, ezért a konkrét, jól behatárolható és ellenőrizhető intézkedések meghozatala mindenképp szükséges. A Képzési Terv teljességében viszont megfelel az ESG-standardba foglaltaknak.

Ajánlás (opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)

- A leírtak alapján javasolt a képzések fejlesztését szolgáló ellenőrző folyamatok egyértelmű, áttekinthető és hosszú távra érvényes szabályozása, amely meghatározza az oktatók ezirányú teendőit és megfelel a hallgatók igényeinek.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Standard: *Az intézmények biztosítsák képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözze ezt a megközelítést.*

A ZMDI egy, már nagy múlttal rendelkező doktori iskolai hálózatba illeszkedne bele, illetve meglévő művészeti doktori képzési modellt adaptál. Így azon elvárásokat kielégíti, hogy egy átgondolt, hallgatóközpontú támogatási modellt és oktatási stratégiát építsen fel. Azonban kérdéses a hallgatók tudományos és művészeti teljesítményének mérése, publikációs lehetőségeik és esetleg a témavezetővel való közös eredmények kivitelezése. A hallgatóközpontú tanulási rendszer kiépítésében segítséget jelent hosszú távon majd a többszintű vélemény- és elégedettségmérés (ld. ZMDI Minőségbiztosítási Terv), azonban a doktoranduszokat célzó kérdőív kiegészítendő az ESG 1.3 irányelvei alapján.

Az oktatási stratégia és a hallgatók felé támasztott követelményrendszer a már meglévő itthoni zeneművészeti DLA-képzések mintájára, transzparensszerűen szerkesztett. Értékelési és visszajelzési rendszere az EDHT szabályaira épül, a panaszokat, megkereséseket a DI és a DÖK is kezelheti. Többszintű és külső véleményt is bevonó, longitudinális mérésre megfelelő kérdőív-rendszerükkel kapnak visszajelzéseket a hallgatói véleményekről, mely azonban csak két kérdésben tér ki a doktori iskola működésének kommentálására – ezt a szempontot bővítenének tartja a Bizottság. A kapott eredmények beépülése a hallgatói szolgáltatások és a működés fejlesztésébe jelenleg nem egyértelmű,

azonban induló doktori iskola esetében ezt a gyakorlat fogja tisztázni. A témavezetők és az oktatók munkáját célzó kérdőívekben az anonimitás és a visszakereshetőség kérdésére nem érkezett egyértelmű válasz az interjúk során, ennek kidolgozása szükséges.

A ZMDI pályázatában és a tőzstagokkal való beszélgetésben is kiderült, hogy a létesítők építenek a hallgatók önálló munkavégzésére. Egyrészt elvárják a saját szakmai tevékenység megszervezését (önálló művészeti tevékenység és arról való beszámolás), másrészt ezt segítik is az intézmény már kialakult művészeti kapcsolataival és rendezvényeivel, mint például a tervezetten indítandó Doktorandusz Koncertsorozattal. Nem egyértelmű, hogy az ehhez kapcsolódó elismerési, értékelési rendszer mennyiben veszi figyelembe a művészeti területek közti különbségeket (egyházzene, kortárszenei szólista és kamarazenei tevékenység, zenekari tevékenység, művészeti kutatási teljesítmények), valamint a témavezetői és doktoranduszi teljesítményeket értékelő rendszer mennyiben képes ezekhez a különbségekhez alkalmazkodni.

Ajánlások (opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)

- A doktoranduszok visszajelzési lehetőségeit érdemes kiterjeszteni a ZMDI működésének minőségére is.
- A DI szintjén legyen transzparens és végigkövethető a belső és a DÖK felől érkező javaslatok, panaszok, jogorvoslati eljárások feldolgozása. Utánkövetéses rendszer kidolgozása szintén javasolt.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Standard: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.*

A ZMDI beadványa a teljes hallgatói ciklusra tekintettel alapos és kidolgozott, alapvetően épít a Debreceni Egyetem nagy múltú doktori képzéseire és az EDHT szabályaira. Mivel azonban a DE-n ez az első tervezett DLA-képzés, számos esetben, annak sajátosságaira tekintettel, adaptálni kellett az eljárásokat. Ebből adódnak olyan pontatlanságok és anomáliák, amelyek a jelentkezőknek és a képzésben részt vevőknek egyaránt bizonytalanságot okoz:

- A beadványban például jelzik, hogy a felvételihez kérik az MA-diplomakonzert műsorát, de ez a jelentkezési lapon már nem szerepel, s az egyéni felkészülők esetében hasonló a jelentkezési lap hiányossága.
- A felvételi vizsga nyomtatványán (Működési Szabályzat 4. sz. melléklet) a szempontrendszerhez nem tartozik meghatározott pontozási tartománytól-ig értékek). Ugyanitt, a 2. részben, a művészeti alkotói tevékenység felmérése területén a szempontok talán részletesebb kidolgozásra kerülhetnének, de a hozzájuk tartozó ponthatárok megadása mindenképpen szükséges.
- A Működési Szabályzat alapján a kurzushirdetést évente tervezik (8. § [3] bekezdés) – valószínűleg félévente kerül majd sor erre.
- Az egyéni felkészülésben a komplex vizsga teljesítése 120 kreditet ér, és a doktorandusz első tanulmányi félévében kerül beszámításra (Működési Szabályzat 10. § [6] bekezdés). A szabályozás ellentmond az ODT által meghatározott, komplex vizsgára vonatkozó elveinek és szabályainak ("A

komplex vizsga teljesítéséért nem jár kredit...”). Szükséges a felvételi során elvárt emelt szintű követelmények elismerését a komplex vizsgától és a féléves kreditteljesítésektől külön kezelni.

- A Működési Szabályzat komplex vizsgára vonatkozó részében (11. §) a témavezetői írásos értékelés esetén a témaválasztás jelentőségét már nem javasolt értékelni, hiszen az a felvételin megtörténik. Ugyanezen pontban nem egyértelmű, hogy a témavezető milyen módon tudja értékelni a doktorandusz prezentációs képességét, ezért ennek szempontjai és értékelési keretei további pontosítást igényelnek.
- A komplex vizsga meghatározása szakterületi sajátosságai miatt ismét pontatlan, az időkorlátok áttekintése szükséges (10 vagy 20 perc).
- Az előzetes vita esetében nem egyértelmű az a megfogalmazás, miszerint ott minden, a vitán részvételre jogosult személy részt vehet – ugyanakkor a jogosultak köre nincs meghatározva.
- A habilitáció esetén a beadvány jelzi, hogy az „MMA törvény” alapján az eljárás bizottsági tagja egyaránt lehet akadémikus és MMA köztestületi tag. Azonban az idézett jogszabály szerint akadémikus és köztestületi tag is lehet olyan személy, aki nem habilitált – a beadvány ezzel szemben úgy fogalmaz, hogy csak habilitált oktató lehet a bizottság tagja. Az ellentmondást fel kell oldani.

A feltárt problémák többsége a DLA-képzésre történő adaptációval hozható összefüggésbe, ezért indokolt a vonatkozó szabályozás átfogó felülvizsgálata és a megfogalmazások pontosítása

Ajánlások *(opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)*

- A témahirdetések árnyaltabb megfogalmazása javasolt a jelentkezők számára: indokolt, hogy a témahirdetések egyértelműen tükrözzék a PhD- és a DLA-képzés közötti különbséget, különösen a tudományos eszköztár szerepének és a képzés előadó- vagy alkotóművészeti fókuszának tekintetében. (a témahirdetések ebben sokat segíthetnek).
- Javasolt a szabad témaválasztás megjelenítése: a megfelelő önálló témaválasztásban segítség lehet a pontosan megfogalmazott témakiírások sora.
- Javasolt továbbá a szabályzatok és űrlapok pontosítása a képzéshez való jobb illeszkedés okán: pontosítani szükséges, hogy milyen diplomával lehet jelentkezni. Több esetben teljes felsorolást olvasni a Működési Szabályzatban, így olyan szakok is felsorolásra kerülnek, amelyek félreértésre vezethetnek („zenetudományi diplomával” nem valószínűsíthető sikeres felvételi DLA képzésre, ld. 7. § [8] bekezdés); vagy a tanulmány nem lehet zenetörténeti témájú, mivel az PhD-hez kötődő kutatási terület (15. §).

ESG 1.5 Oktatók

Standard: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

A létesítési beadvány, valamint a lefolytatott interjúk alapján megállapítható, hogy a létesítendő doktori iskola oktatói magas szintű szaktudással, szakmai kompetenciákkal bírnak. Ezzel együtt indokolt egyértelműen rögzíteni a törzstagok / témakiírók / oktatók / programvezetők megválasztási eljárásának szabályzatát, valamint a felülvizsgálati és felügyeleti gyakoriság módszereit. Indokolt még a művészeti tudományterület sajátos követelményeit szabályozni, mivel jelenleg – lásd a Debreceni Egyetem Doktori Szabályzata 6. sz. mellékletét (A tudományos publikációk köre) – ez nincs

megfelelően rögzítve. Ide kapcsolódik a törzstagságra vonatkozó követelmények egyértelműsítése, mivel a mostani állapot szerint ez túlságosan általános – lásd a Minőségbiztosítási Terv 5.7. fejezetét.

A beszélgetések során a Bizottság számára egyértelművé vált, hogy az Iskola működésében részt vevő oktatók (akik az egyetem munkatársai) az intézmény részéről folyamatosan megkapják – korábban is megkapták – a szükséges háttértámogatást ahhoz, hogy szakmai tevékenységüket magas szinten végezhessék, emellett adminisztratív úton is támogatják őket koncertezés, illetve szakmai rendezvények (konferenciák, fesztiválok) látogatása tekintetében. Óraterhelésük kiegyensúlyozott lesz, a tájékoztatás során a Bizottság meggyőződhetett arról, hogy doktori iskolai elfoglaltságuk nem korlátozza őket művészi-tudományos tevékenységükben. A témavezetés hatékonyságáról és annak intézményi szintű figyelemmel kíséréséről az interjúk alkalmával szó esett: valószínűsíthető, hogy utóbbi folyamat megfelelően beindul majd – bár konkrét tervet erre nem készült. Célszerű tehát a pótlása, főként annak tekintetében, hogy az Egyetem megfelelő szakmai szinten elemzi-e majd az adatokat.

Az interjúk során megállapítható volt, hogy a jelenleg kijelölt témák egy része nem kellően strukturált, és kialakításuk esetenként a tématerületet vezető oktatók korábbi kutatási tevékenységéhez kapcsolódik. Ez nem jelent automatikusan elvetendő koncepciót, sem jó gyakorlatot, csupán rávilágít arra, hogy a témakiírási folyamat kevésbé tudatos. Emellett, a működés éve alatt, biztosan szükség lesz más, adott esetben külsős témavezetők bevonására.

A fentebb említettek érdekében ki kell dolgozni a meghívottak toborzására és az egyetemi munkatársak továbbképzésére szolgáló, ellenőrizhető és átlátható eljárásokat: ez jelenleg még nem biztosított, szükséges megfelelő folyamatleírásokkal kiegészíteni a szabályzatokat.

A működés éve alatt biztosan szükség lesz más, adott esetben külsős témavezetők bevonására. Erre viszont ki kell dolgozni a meghívottak toborzására és az egyetemi munkatársak továbbképzésére szolgáló, ellenőrizhető és átlátható eljárásokat: ez jelenleg még nem biztosított, szükséges megfelelő folyamatleírásokkal kiegészíteni a szabályzatokat.

Ajánlások (opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)

- Különösen fontos, hogy a doktori képzésben résztvevők rendelkezzenek a magas szintű oktatási folyamathoz nélkülözhetetlen előképzettséggel, kompetenciákkal. Ennek érdekében ajánlott az oktatók/témavezetők végzettségének értékelése, adott esetben átértékelése és felülvizsgálata – ami kiterjedhet akár a törzstagokra.
- További – az egyetemhez tartozó, illetve külsős – oktatók toborzására és továbbképzésére nagy szükség mutatkozik, így ajánlott a folyamat részletes kidolgozása.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Standard: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

A ZMDI a Zeneművészeti Karral szoros együttműködésben tervezi kezdő lépéseit. Elképzeléseik szerint infrastruktúrában és humán erőforrásban is osztozkodnak majd a Kar lehetőségein, ahol dedikált időszávokkal tervezik biztosítani a doktoranduszok helyi munkáját a könyvtári hálózat és szakirodalmi elérhetőség mellett. Ezt a munkát tervezetten szeretnék a ZK már meglévő programjaiba

is beépíteni, ami elősegíti a doktoranduszok szakmai fejlődését és kapcsolatban áll a követelményrendszerükkel: koncertezés, mentorálás, kari és DÖK-ös művészeti programokba és interdiszciplináris kutatásokba való bekapcsolódás. Ezek fizikai feltételeinek biztosításáról – gyakorlótermek, hangszerek használata – még nincs konkrét terv, annak ellenére, hogy kiemelték a ZK így is magas művészeti teljesítményét és növekvő hallgatói létszámát, ami graduális képzésben is magas infrastrukturális terhelést jelent.

A DI indító vagy maximalizált létszámáról pontos előrejelzéseket nem tudtak adni, noha az említett szempontrendszer ennek révén behatárolható lett volna. Ezt a kérdést élesíti a DI alapvető célja is: regionális szinten és a határon túli partnerintézmények graduális hallgatóit szintén várják, s ez további erőforrást igényelne.

A ZMDI indításának előkészítése, az elmondottak alapján, egy évtizede merült fel az egyetemi és kari vezetés részéről, ahol a DÖK jelenléte biztosította a hallgatói érdekképviseletet. Itt érdemes megjegyezni, hogy az egyetemi és az intézményi szabályzatban is a DÖK (egyetemi szinten) és a jelölt doktorandusz (intézményi szinten) csak, mint tanácsadó vesz részt a doktori tanácsban. Ennek felülbírálatát javasolt, hogy szavazati jogú tagként csatlakozhassanak, hiszen a doktoranduszok hallgatói, kutatói és munkavállalóhoz hasonló szereplők a doktori iskola működésében.

A panelbeszélgetés alapján a rektori, kancellári és DI jelöltek oldaláról egyaránt biztos elhatározásnak tűnik a ZMDI elindítása és finanszírozása – bár ennek részletezésére a létesítési dokumentáció és az önértékelés nem tér ki. A ZK részéről a művészeti programok, a könyvtár és kottaállomány fenntartása és fejlesztése évente biztosított – ebbe tervezik bevonni a DI működését is, ha az megvalósul.

A pályázatok és különböző kutatássegítő támogatások rendszere, a DÖK kommunikációja az egyetem doktori iskoláinak rendszerében már működő gyakorlat, melybe valószínűleg a ZMDI-t is bevonják. A kutatások és publikációk elérését saját belső rendszeren (IDEA) és 10 előfizetett folyóiraton keresztül biztosítják: itt egyelőre fajsúlyosan a zeneelméleti és művészetpedagógiai/neveléstudományi elérések jelennek meg – ennek bővítésére szükség lesz e zenetudományi és előadó-művészetekre fókuszáló folyóiratokkal.

A beszélgetés egyetemi résztvevői számos fejlesztést emeltek ki intézményi szinten (innovációs központ, sportközpont, tárgyi fejlesztések), azonban ezek kapcsolata a ZMDI hallgatóival nem nyert megvilágítást. Az előírt művészeti tevékenységek egyetemi támogatása (DI Képzési Terv, illetve a „Folyamatos zenei tevékenység” című kurzushoz tartozó szakaszok) mindezek mellett nem tisztázott.

Ajánlások *(opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)*

- Az infrastrukturális terhelés reális felmérése és a létesítendő ZMDI igényeinek megfelelő kialakítása.
- Megfontolandó a ZMDI elindításakor a művészeti programokra fordítható külön támogatási zseb kialakítása.
- A több előadó-művészeti és zenetudományi folyóirattal való kapcsolatfelvétel és előfizetés elősegítheti – a művészeti neveléstudomány és az elemző zenetudományi kutatási irányok mellett – a diverzebb művészeti kutatási irányok megismertetését a hallgatókkal.

ESG 1.7 Információkezelés

Standard: Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.

A ZMDI információkezelési rendszere az egyetem központi informatikai és adminisztratív rendszereire, valamint a doktori iskola saját működési folyamataira épül.

A hallgatói előrehaladás nyomon követése több, egymással összekapcsolódó eszközön keresztül valósul meg. Az egyetemi Neptun rendszer biztosítja a tanulmányi adatok (kreditteljesítés, tantárgyfelvétel, vizsgaeredmények) nyilvántartását, míg a doktori képzés specifikus elemei – különösen a művészeti teljesítmények – a témavezetők és programvezetők által validált beszámolóiban jelennek meg. A DLA-képzés sajátosságainak megfelelően a hallgatók teljesítményének értékelése nem kizárólag tanulmányi és publikációs adatokon alapul, hanem kiterjed a koncerttevékenységre, művészeti produkciókra, versenyeken való részvételre, valamint az alkotói munkára: ezek kreditalapú elismerése lehetővé teszi a művészeti teljesítmények strukturált nyomon követését.

A DI a hallgatók előrehaladását éves beszámolók keretében értékeli, amelyeket a témavezetők véleményeznek, majd a ZMDI Tanácsa is áttekint. Ez a többszintű értékelési mechanizmus biztosítja, hogy a hallgatók szakmai fejlődése folyamatosan követhető legyen, és szükség esetén a beavatkozási pontok azonosíthatók legyenek.

Az információkezelés részét képezik a hallgatói és oktatói visszajelzések. Az oktatói munka hallgatói véleményezése (OMHV), valamint a kisebb létszámú művészeti képzésből adódó informális visszajelzési csatornák (személyes konzultációk, műhelymunkák) fontos szerepet töltenek be a képzés folyamatos fejlesztésében. Ugyanakkor ezek formalizáltsága és dokumentáltsága eltérő mértékű.

Az információgyűjtés rendszere alapvetően kialakított és a képzés működtetéséhez szükséges adatokat biztosítja, ugyanakkor az adatok rendszerszintű feldolgozása és stratégiai felhasználása jelenleg korlátozott mértékben jelenik meg. Nem egyértelműen alátámasztott, hogy a különböző adatforrások – például a hallgatói előrehaladási adatok, a művészeti teljesítmények, a hallgatói visszajelzések és az alumni információk – hogyan járulnak hozzá integrált módon a döntéshozatalhoz.

A végzett hallgatók pályakövetése jelenleg elsősorban nyilvántartási szinten történik, amely nem minden esetben biztosít elegendő, strukturált visszacsatolást a képzés fejlesztéséhez. A DI Minőségbiztosítási Tervében még rögzített visszacsatolási pont az évente megrendezésre kerülő Alumni Konferencia. A művészeti pálya sajátosságai (projektalapú működés, freelancing, nemzetközi mobilitás) viszont indokoltá teszik egy rugalmas, de mégis rendszerbe szervezett alumni nyomon követési megközelítés kialakítását.

Összességében az információkezelési rendszer megfelelő alapokra épül és figyelembe veszi a művészeti doktori képzés sajátos teljesítménystruktúráját. Az adatok integrációja, elemzése és döntéstámogató felhasználása azonban további fejlesztést igényel.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Standard: Az intézmények tegyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.

A nyilvános információk tekintetében a beadvány és a Kar honlapjának jelenleg zárt felületére hivatkozik. Az ott található információk pontosak, világosak, áttekinthetők, az egyetem arculatához igazodnak.

A képzéssel kapcsolatos alapvető információk – ideértve a szabályzatokat, képzési és felvételi követelményeket, témakiírásokat, valamint a fokozatszerzés feltételeit – a doktori iskola honlapján kerülnek közzétételre, amelynek folyamatos frissítéséért a doktori iskola adminisztrációja felel.

A DI működéséhez kapcsolódó további információs csatornák közé tartoznak az elektronikus levelezőlisták, valamint a közösségi felületek (pl. zárt csoportok), amelyek a napi kommunikációt és az információáramlást támogatják.

Ajánlások *(opcionálisan teljesíthető, a DI/képzés minőségbiztosítását fejlesztő észrevételek)*

- A DIT összetételének bemutatásához – a doktorandusz érdekképviselő feltüntetésével együtt – alakítson ki menüpontot a DI.

IV. Mellékletek

IV.1 Szójegyzék

DI / ZMDI – Zeneművészeti Doktori Iskola

DOK – Doktori Akkreditációs Kollégium (College for Doctoral Accreditation)

DÖK – Doktorandusz Önkormányzat

EDHT – Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács

ESG – Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area

FOI – felsőoktatási intézmény

MAB – Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (Hungarian Accreditation Committee)

PDCA – Plan-Do-Check-Act ciklus

ZK – Zeneművészeti Kar

IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

Időpont	Panel	Beosztás
8:30-9:15	Stratégiai tervezés (intézményi szintű tudományos stratégia, minőségbiztosítás)	rektor
		kancellár
		tudományos rektorhelyettes, Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács továbbá Tudományos Tanács elnöke
		Zeneművészeti Kar innovációért, oktatási ügyekért és nemzetközi kapcsolatokért felelős kari igazgató
9:30-10:15	Minőségbiztosítás	Minőségbiztosítási rektori biztos
		Egyetemi Minőségfejlesztési Bizottság képviselője
		Képzésfejlesztési és Minőségbiztosítási Igazgatóság képviselője
		DI minőségirányítási vezetője, DI-titkár
10:30-11:30	DI vezetése, működése	releváns TÉR képviselő, dékáni hivatalvezető
		DI-vezető
		Zenei előadóművészet programvezető
		Zeneelmélet és zeneszerzés programvezető
11:30-12:30	Ebédszünet	törzstagok
12:30-13:15	Infrastruktúra, szolgáltatások, tehetséggondozás	DEENK – Egyetemi és Nemzeti Könyvtár
		iDEa Tudóstér képviselő
		Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központ
		DETEP – Debreceni Egyetem Tehetséggondozó program

Időpont	Panel	Beosztás
		Művészeti Menedzser Iroda, Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiája, Zenei Kutatócsoport, Gulyás György Szakkollégium
13:30- 14:15	DI operatív működése	a DI titkára (koordinátor) - hallgatói és oktatási ügyekért felelős munkatárs
		Tudományos Igazgatóság, igazgató
		PhD Iroda tudományterületi ügyvivő-szakértője (Tudományos Igazgatóságon belül)
14:30- 15:00	Oktatók és témavezetők	témavezetők, oktatók (nem törzstagok)
15:05- 15:30	Doktorandusz Önkormányzat, érdekképviselő	Doktorandusz Önkormányzat elnök, EDHT-ba delegált érdekképviselő
		DÖK elnökség
15:30- 16:15	LB zárt ülés	
16:15- 16:30	ZÁRÓ esemény, összefoglaló	DI-vezető
		tudományos igazgató

IV.3 Eljárási ütemezés

Létesítési dokumentáció, MAB-os önértékelés, valamint az eljárásindító rektori kérelem benyújtása a TIR2 rendszerben	2025. 10. 31.
Szerződéskötés	2025. 12. 16.
Létesítési dokumentáció, önértékelés és nyilvános felületek formai ellenőrzése, hiánypótlás	2025. 11. 19.
Bizottság megválasztása	2025. 12. 05.
Bizottsági felkészítő tréningek időpontja	2026. 01. 19., 2026. 01. 21., 2026. 01. 23.
Bizottsági alakuló ülés időpontja	2026. 02. 06.
1. bizottsági munkaülés időpontja	2026. 03. 04.
Online interjúk időpontja	2026. 03. 06.
2. bizottsági munkaülés időpontja	2026. 03. 20.
Jelentésírás	2026. 03. 07. – 05. 08.
DOK elővéleményezés	2026. 05. 09-18.
Jelentéstervezet megküldése a DI-nek korrektúrára	2026. 05. 18-28.
Jelentéstervezet jóváhagyása a DOK által	2026. 06. 12.
MAB Testület döntés- és határozathozatal az akkreditációról	2026. 06. 19.

IV.4 Az értékelést támogató dokumentumok

Létesítési dokumentáció (2025. 10. 31., javított: 2025. 12. 03)

Önértékelési eszköz (2025. 10. 31., javított: 2025. 12. 03)

Kiegészítő információ és/vagy dokumentumok, amelyeket a Látogató Bizottság kért megküldésre a doktori iskolától, az akkreditációs interjúkat megelőzően vagy követően:

- Mesterkurzus vendégoktatók elégedettségi kérdőíve
- Németh Norbert törzstaggal kapcsolatos kiegészítő tájékoztatás (törzstagsági megfelelés, relevancia, művészeti tevékenység)

Egyéb információforrás:

- intézményi honlapszerkezet
- DI tervezett (zárt) weblap felülete
- MTMT-adatbázis